Svenskt Växtskydd

Stockholm 2016-03-20

Remissyttrande

Ert Dnr: 2604-15
Vårt Dnr: SV/4/16

Havs- och Vattenmyndigheten
Box 11 930
404 39 Göteborg

Remissomgång 2 om förslag till vägledning för prövning av användning av kemiska växtskyddsmedel inom vattenskyddsområden

Svenskt Växtskydd har beretts möjlighet att lämna synpunkter på remissomgång 2 av vägledning från Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten. Vi har följande synpunkter.

Inledning
Svenskt Växtskydd ser positivt på att Naturvårdsverket (NV) och Havs- och Vatten-myndigheten (HaV) har tagit hänsyn till många av remissinstansernas synpunkter och att det omarbetade dokumentet skickas ut på ännu en remissomgång.

Vissa av synpunkterna som Svenskt Växtskydd framförde i den första remissomgången kvarstår dock, främst vill vi påtala behovet av en rättssäker och likvärdig användning av MACRO DB som verktyg för kommunernas tillståndsprövningar.

Sammanfattning av Svenskt Växtskydds synpunkter
Svenskt Växtskydd föreslår att HaV och NV i samråd med de forskare på SLU som utvecklat verktyget, utarbetar en vägledning för användning av MACRO-DB så att simuleringsresultaten bedöms enligt samma riktlinjer i hela landet. Vi ser detta som en nödvändig förutsättning för att utfallet av beräkningarna ska kunna hanteras på ett skäligt och rättssäkert sätt enligt Mark- och miljödomstolens uttalande i domskälen i mål nr M 768-14.

Synpunkter på användningen av MACRO-DB som riskbedömningsverktyg
Svenskt Växtskydd anser att det finns ett behov av vetenskapligt grundade verktyg för kommunernas tillståndsprövning. MACRO-DB kan komma att bli ett lämpligt verktyg under förutsättning att de ansvariga myndigheterna även ger vägledning och riktlinjer gällande hur kommunerna ska tillämpa modellen. Som det nu är innehåller vägledningen endast en beskrivning av MACRO-DB och därmed lämnar man kommunerna i sticket när det gäller de många frågor som uppkommer då verkliga ansökningsärenden ska prövas.

Det finns flera svårigheter vid användning av MACRO-DB. En av de viktigaste är valet av jordart. I remissmissversion 2 beskrivs underlagsdata som krävs av sökanden mer i detalj, avsnittet om provtagning har utökats. Svårigheterna att välja jordart för simulering med

Adress
Box 5501
114 85 Stockholm

Besöksadress
Storgatan 19

Telefon
+46 8 783 82 40

Fax

E-post
info@svensktvaxtskydd.se
Hemsida
www.svensktvaxtskydd.se

MACRO-DB kvarstår i de fall jordarten varierar inom den aktuella arealen. Val av jordart kan få avgörande betydelse för kommunens beslut.

Ska den vanligast förekommande jordarten undersökas? Eller ska olika simuleringar göras med MACRO-DB så att ett genomsnitt kan beräknas? Här saknas tyvärr helt vägledning vilket leder till olika krav i kommunerna. Som exempel kan nämnas att Halmstads kommun föreskriver att i de fall MACRO-DB steg 2 behövs ska simuleringskörningen göras för den mest lättgenomsläppliga jordarten inom den i respektive ansökan angivna arealen. Detta utan någon som helst gräns för denna jordarts andel av arealen. Kan detta anses vara en lämplig tillämpning av regelverket? Omöjliggör detta krav i själva verket en ansökan om tillstånd baserad på MACRO-DB steg 2?

En annan svår fråga gäller modellens utspädningsfunktion, som visserligen beskrivs mer utförligt i remissversion 2 men som ändå kan komma att tillämpas på olika sätt av kommunerna. Svenskt Växtskydd menar att denna utspädningsfunktion är ett annat exempel på det stora behovet av vägledning från ansvariga myndigheter. Det är en grundläggande, principiell fråga, där olika uppfattning kan förekomma. Det är också en praktisk fråga som gäller underlag för bedömningen av såväl andelen åkermark som tillrinningsområdets / avrinningsområdets storlek och utbredning.

I texten när det gäller riskbedömning för grundvatten används båda termerna ”tillrinningsområdet” och ”avrinningsområdet”, vilket inte underlättar förståelsen av utspädningsfunktionen.

Svenskt Växtskydd står fast vid förslaget att HaV och NV i samråd med de forskare på SLU som utvecklat verktyget, utarbetar en vägledning för användning av MACRO-DB på ett vetenskapligt korrekt sätt så att simuleringsresultaten bedöms enligt samma riktlinjer i de olika kommunerna. Vi ser denna vägledning som en nödvändig förutsättning för att utfallet av beräkningarna med MACRO-DB ska kunna användas på ett skäligt och rättssäkert sätt, i enlighet med Mark- och miljödomstolens uttalande i mål nr M 768-14.

Svenskt Växtskydd önskar följande när det gäller denna vägledning och kommuners användning av MACRO-DB:

- att endast personal som genomgått nån typ av certifierande utbildning får göra körningar.
- att vägledningen, eller delar av vägledningen, har en mer strikt form, kanske som en checklista. Den kan då vara inbyggd i programvaran så att man inte kan komma vidare förrän vissa kriterier uppfyllts, t ex källa var uppgiften om jordart kommer ifrån.
- att ”certifierad” personal ska genomföra nån typ av repetitionsutbildning, förslagsvis vart tredje år.

För Svenskt Växtskydd

Anders Normann
Verksamhetsledare